

Amerikai levelek

A konferencia visszhangja • Elismerő vélemények • Jó irányban

Jó néhány hónap eltelt azóta, hogy tavaly októberben Pilisszentkereszten megrendeztük a *Nemzetközi büntetés-végrehajtási összehasonlító szimpoziумot*, amelynek résztvevői voltak mindenekelőtt a magyar büntetés-végrehajtási intézetek parancsnokai és a környező volt szocialista országok büntetés-végrehajtási vezetői. Előadásokat tartott e fórumon több neves amerikai büntetés-végrehajtási személyiség, valamint az Európa Tanács vezető szaktisztviselője. Az elmúlt hónapokban majdnem minden előadótól kaptunk baráti hangvételű levelet, amelyben értékelték a konferenciát, és közvetlen hangon idézték fel magyarországi benyomásaikat.

Talán nem szerénytelenség, ha idézünk e levelekből, hiszen azok — az udvarias fordulatokon túlmenően — lényeges szakmai kérdésként kezelik a magyar büntetés-végrehajtás megújulásának ügyét.

Richard H. Ward, a Chicagói Nemzetközi Büntetés-végrehajtási Iroda rektorhelyettese dr. Balsai István miniszternek írt levelet, amelyben kitért arra, hogy „*az Egyesült Államok delegátusaira mély benyomást tett dr. Tari úr tudása azon fontos kérdésekben, amelyekkel manapság a büntetés-végrehajtási szakembereknek világszerte szembe kell nézniük. A szimpoziум témájának gondos megválasztása és a nemzetközi részt-*

vevők nagyszerű vendéglátása a csodálatos Budapesten elősegítette a résztvevők magas szintű együttműködését azon cél érdekében, hogy humánus és biztonságos büntetés-végrehajtási létesítményeket tartssanak fenn a jövőben is. Az Igazságügyi Minisztérium jogosan lehet büszke dr. Tari és munkatársai nyílt és együttes törekvésére, hogy elképzeléseiket és figyelmüket az igazságosság érvényesülésének szolgálatába állítsák Magyarország büntetés-végrehajtásában.”

Jane Rae Buckwalter, a The University of Illinois at Chicago egyetem rektorhelyettese — szponzor és társrendező — ezen meleg, baráti szavakkal ír november 2-i levelében: „*Remélem, hogy meg volt elégedve több hónapos munkánk eredményével. Úgy gondolom, a konferencia sikeres volt és büszke lehet az eredményekre.*”

A levelekből kitűnik, hogy kellemes csalódást okozott a nemrégén lehullott vasküggöny mögül a nagyvilágba kitekintő, oda kilépő Magyarország. A részt vevő amerikai szakemberek majdnem kivétel nélkül először jártak hazánkban, mégis sokan baráti érzelmekkel tekintenek vissza az itt töltött néhány napra, örülnek, hogy megismerhették a magyar büntetés-végrehajtás szakembereit és hazánk néhány nevezetességét.

Jess Maghan, New York büntetés-végrehajtási igazgatója — aki a konferencia egyik értelmi szerzője — nagyon fontosnak tartotta a barátságos közönséget, azt, hogy az igen távolról érkezett szakemberek eszmét tudtak cserélni a magyar és a középkelet-európai szakemberekkel. Nagy nyeresége ez fejlődő demokráciánk számára. Jess Maghan úr előadásában, az Új Magyarországnak adott interjújában a börtönügyi munka nehézségeiről, a megoldási lehetőségekről, a munka nemzetközileg azonos alapvonalairól beszélt. A szimpóziumon elhangzott előadások fogadtatása, a szünetekben folytatott eszmecsere, szakmai viták nem mindig az egyetértés jegyében folytak, különböző álláspontok törtek felszínre, de a megvalósítandó cél következetes véghezvitelére való törekvés nem volt kétséges.

Daniel L. Feldman, New York állam képviselőházának tagja, a Büntetés-végrehajtási Ügyek Bizottságának elnöke így ír a szimpózium megszervezéséről, lebonyolításáról 1992. november 4-i levelében: *„Természetesen szakmai szempontból szimultán tolmácsolással is kiváló volt a rendezés színvonalára.”*

Alan Toops, Ohio állam börtönügyi igazgatóságának főigazgatója így ír: *„Kérem adja át elismerésemet személyzetének és másoknak, akik idejüket áldozták arra, hogy a szimpózium kiemelkedően sikeres legyen. Megtiszteltetés számomra, hogy részt vehettem az eseményekben és mindig nagy elismeréssel és vonzalommal viseltetem Magyarországot és népe iránt.”*

Idézet William Collins november 8-i, dr. Tari úrnak címzett leveléből: *„Ha tudok Önnek valamiben segíteni a magyar börtönügy területén kifejtett erőfeszítéseiben, remélem, nem fog habozni és segítségül hív.”*

Aglaiia Tsitsoura asszony, az Európa Tanács osztályvezetője külön kiemelte az Új Magyarországnak adott interjújában és november 3-i levelében, hogy különösen nagy öröme szolgál, miszerint a magyar büntetés-végrehajtási szakemberek ösztönzőre lelnek az Európa Tanács Európai börtön szabályok ajánlásaiban.

Dr. Sam Samples, az USA Igazságügyi Minisztériuma Szövetségi Börtönügyi Irodájának igazgatója így fogalmaz 1992. november 16-i levelében: *„A különböző börtönrendszerek vezetőit hallgatva úgy tűnt, hogy minden a fogvatartottak humánusabb kezelési irányába indult el és mindegyik parancsnok jelentős változásokat visz véghez a gyakorlatban és az eljárás területén. A jövőben is követni akarom továbbhaladásukat a megtett úton.”*

Elismeréssel írtak a vendégek a Budapesti Fegyház és Börtönben látottakról, a világos szabályozási rendszerről, amely könnyen érthető és megkönnyíti a munkát. A fogvatartottak jól eligazodnak a számukra ideiglenesen kijelölt világban. Gary Hilton, az egyik kemény amerikai börtön parancsnok helyettese megállapította: *„A magyar börtönök tiszták, rendezettek, az elítéltek fegyelmezettek, a szabályok világosak, célratorók. Feltűnő volt az a rend és fegyelem, amit a magyar börtönben tapasztaltam és ez mindenféle kemény, fe-*

gyelmező eszköz használata nélkül jött létre. Nem láttam a fogvatartottak szemében riadt félelmet, amelyet hasonló amerikai intézetekben láttam volna." Érdeemes idézni Gary Hill október 31-i levelének néhány sorát: „Tulajdonképpen nem kellene, mégis mindig ámulatba ejt azon emberek képessége, akikkel volt szerencsém találkozni, akik életüket annak szentelik, hogy a büntetés-végrehajtás rendszere humánusan, igazságosan és hatásosan működjön, már amennyit ez a komplikált világ megenged... Sok mindenben nem egyezik

az álláspontunk, de mi azt kutattuk, hogy a legjobb ösvényt találjuk meg ugyanahhoz a célhoz.”

Önbizalmunkat, saját munkánkba vetett hitünket erősítik a Pesti Hírlap november 3-i számában megjelent sorok Donald Omodt, Hennepin megye seriffje nyilatkozatából: „A magyar börtönrendszer meglátásom szerint jó irányban fejlődik. Ismerve azt a törvénytervezetet, amelyet ezzel kapcsolatban tárgyalni fog a parlament, azt mondhatom, Magyarország tart talán a legelőbbre az átalakulást illetően.”

Szalai Imréné